

Pravilnik za vzrejo ptičarjev

I. Splošna določila

1. člen

Ta pravilnik ureja in določa:

- pristojnosti vzrejne komisije,
- cilje in namen vzreje,
- vzrejne preglede,
- pogoje za pridobitev vzrejnega dovoljenja,
- vzrejne razrede, pogoje za doseg in izdajo vzrejnih dovoljenj,
- pogoje za paritev,
- predpise o leglih,
- vodenje vzrejne knjige za posamezno pasmo,
- evidenco vseh psov in psic po pasmah z vzrejno prepovedjo,
- vodenje knjige šolanih psov za VII FCI skupino.

2. člen

Pravilnik povzema in dopolnjuje določila Pravilnika o strokovnem delu KZS – II. Vzreja pasemskih psov in vzrejni pregledi. V primerih, ki jih ta pravilnik ne obravnava, veljajo določila Pravilnika o strokovnem delu KZS in pravilniki FCI iz tega področja.

II. Vzreja

3. člen

Pristojnosti vzrejne komisije:

- da vodi vzrejo ptičarjev,
- da organizira in izvaja vzrejne preglede,
- da v skladu s Pravilnikom o strokovnem delu (PSD) in tem pravilnikom izdaja, podaljšuje in odvzema vzrejna dovoljenja,
- da vodi vzrejno knjigo po posameznih pasmah,
- da vodi evidenco vseh vzrejno pregledanih psov po pasmah z vzrejno prepovedjo,
- da vodi evidenco vseh šolanih psov za VII. FCI skupino,
- da v primeru kršitev pri vzreji predlaga pristojnemu organu prepoved vzreje vzreditelju ali lastniku plemenjaka,
- da spremlja razvoj pasme in v primeru negativnih pojavov predlaga spremembe pogojev za vzrejo,

- da spremlja spremembe standarda pasme in o tem obvešča sodnike in vzreditelje.

4. člen

Cilji in namen vzreje ptičarjev

Vzreja ptičarjev kot lovskih psov je usmerjena na njihovo uporabo pred strelom in po strelu, na vseh terenih in pri vsakršnih pogojih dela. Vsestranska uporaba zahteva psa, ki je po vseh psiho-fizičnih sposobnostih kos svoji nalogi. Zato mora biti celotna vzreja usmerjena v ta cilj.

5. člen

Vzrejni pogoji.

Za vzrejo se uporablja pse/psice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. za vzrejo predvideni psi/psice morajo posedovati rodovnik, izdan s strani članice FCI ali držav pogodbenih partneric FCI in biti vpisan v rodovno knjigo KZS (vpis v SLR ali SPR);
2. pridobiti morajo oceno zunanosti; na telesnem ocenjevanju preveriti tudi identiteto psov/psic (tetovirna številka, mikročip). K vzreji so pripuščeni psi/psice s telesno oceno prav dobro (kategorija: primeren za vzrejo). Izjemoma lahko vzrejna komisija dodeli pogojno vzrejno dovoljenje tudi psu/psici s telesno oceno dobro, če ima le-ta posebne delovne sposobnosti (kategorija: pogojno primeren za vzrejo), vendar se lahko pari le s partnerjem, ki daje preizkušeno telesno ustrezne potomce. Podatke o tem naj vzreditelj preveri pri vzrejni komisiji. Pri nemškem žimavcu je potrebno posebej oceniti tudi dlako.
3. Lastnik, ki želi psa/psico uporabljati za vzrejo, mora predložiti vzrejni komisiji potrdilo o opravljeni preizkušnji, in sicer:
 - za vse kontinentalne pasme ptičarjev (razen francoskih) JZP ali ŠPP ali Solms ali AZP ali VUP;
 - za francoske ptičarje najmanj PP;
 - za ptičarje britanskih otokov PZP ali PPA;
 - za weimarance je kot dodaten pogoj obvezen tudi opravljen Preizkus stabilnosti značaja psa. Vzrejno dovoljenje smejo dobiti samo značajsko stabilni in delovni psi;
 - za nemške žimavce je kot dodaten pogoj obvezen tudi opravljen preizkus po sledu zajca ali lisice. Psi, ki so na preizkusu na sledi dokazano nemi – tihi, niso vidoglasni, ali sledoglasni, ne morejo dobiti vzrejnega dovoljenja.

Iz potrdila mora biti jasno razvidno, da pes ni občutljiv na strel, bojzljiv, nervozen, rokoplav, da ne kaže plahosti pred živo divjadjo in bojzljivega obnašanja do tujcev. Na preizkušnji se preverja tudi identiteta psov/psic (tetovirna številka, mikročip). Pri psih/psicah, ki so preizkušnje opravljali v tujini, mora lastnik na lastne stroške poskrbeti za prevod ocenjevalnega lista in po potrebi tudi pravilnika v slovenščino. Izjemoma je možna tudi paritev uvoženih odraslih plemenjakov/plemenk, ki so preizkušnje in ocenjevanja opravili že v tujini, vendar le ob predhodno pri nas opravljenem vzrejnem pregledu.

Na željo in stroške lastnika takega psa/psice se lahko opravi izredni vzrejni pregled, ob tem, da mora pes/psica izpolnjevati vse pogoje za vzrejo, opredeljene s tem pravilnikom.

4. Slikanje displazije kolkov v starosti najmanj 12 mesecev se opravlja pri univerzitetnih klinikah držav EU ter pooblaščenih ustanovah s strani matične države ali mednarodnega združenja za določeno pasmo. Le ti preverjajo tudi identiteto psov/psic (tetovirna številka, mikročip). Izvid potrди vsakokratni izvajalec s svojim podpisom in žigom. Vsi rezultati morajo biti ovrednoteni s strani pooblaščenega organa v posamezni državi. Pariti je dovoljeno pse/psice, pri katerih je bila ugotovljena stopnja kolčne displazije A ali B (kategorija: primeren za vzrejo). Pri stopnji displazije B se priporoča parjenje s partnerjem, ki ima stopnjo displazije A. Izjemoma (številčno redke pasme, pasma z manjšim številom legel v letu, poudarjanje posebnih lastnosti ali vzrejnih linij) lahko vzrejne komisija pri nenemških pasmah dodeli pogojno vzrejno dovoljenje tudi psu/psici s stopnjo displazije C (kategorija: pogojno primeren za vzrejo), vendar se le ti lahko pariyo samo s partnerjem, ki ima stopnjo A.

5. Pri nemških žimavcih in nemških kratkodlakih ptičarjih se zahteva tudi slikanje ramenskega sklepa – za diagnostiko OCD (slikanje komolčnega sklepa – za diagnostiko ED je prostovoljno) v starosti najmanj 12 mesecev pri univerzitetnih klinikah držav EU ter pooblaščenih ustanovah s strani matične države ali mednarodnega združenja za določeno pasmo. Le ti preverjajo tudi identiteto psov/psic (tetovirna številka, mikročip). Izvid potrди vsakokratni izvajalec s svojim podpisom in žigom. Vsi rezultati morajo biti ovrednoteni s strani pooblaščenega organa v posamezni državi. Pariti je dovoljeno pse/psice, pri katerih je bila ugotovljena stopnja OCD-0 in ED-0, v kolikor se slikanje slednjih opravi (kategorija: primeren za vzrejo). Če se pri slikanju ramenskega sklepa ugotovi bolezensko stanje, je takšen pes izločen iz vzreje (kategorija vzrejna prepoved). Tudi pri slikanju komolčnega sklepa, v kolikor se ugotovi bolezensko stanje, je takšen pes izločen iz vzreje, ne glede na to, da je slikanje komolčnega sklepa prostovoljno (kategorija vzrejna prepoved).
6. Pri irskih setrih je potrebno za pridobitev vzrejnega dovoljenja predložiti potrdilo, da pes ni prenašalec dedne imunske bolezni CLAD. Lastnik mora predložiti izvid pooblaščenega laboratorija ali pa potrdilo, da izhaja od prednikov, ki niso prenašalci te bolezni.
7. Za dodelitev vzrejnega dovoljenja je obvezna udeležba na vzrejnem pregledu.
8. Najnižja starost plemenka za prvo leglo: 18 mesecev (velja dan paritve).
9. Najnižja starost plemenjaka za prvi skok: 18 mesece (velja dan paritve).
10. Najvišja starost plemenke za zadnje leglo: 8 let (velja dan paritve).
11. Najvišja starost plemenke za prvo paritev: 5 let (velja dan paritve).
12. Najvišja starost plemenjaka za skok ni določena.
13. Psica ima lahko v koledarskem letu le eno leglo. V leglu lahko vzreditelj obdrži vse za življenje sposobne mladiče. Psico je dovoljeno pariti tako, da obdobje med dvema zaporednima kotitvama pri isti samici ni krajše od 290 dni, v nasprotnem primeru se šteje, da gre za preobremenjevanje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali. Izjemoma je možna ponovna paritev v naslednjem pojatvenem ciklusu, če ima psica v prejšnjem leglu le enega ali dva poležena mladiča, vendar le pod pogojem, da takšno

paritev odobri vzrejna komisija na predhodno pisno prošnjo vzreditelja. Tudi vse druge izjeme obravnava strokovni organ v skladu s PSD.

14. Psica ima lahko v življenju največ 5 legel, vse izjeme obravnava strokovni organ v skladu s PSD.
15. Po drugem carskem rezu se psice ne uporablja več za vzrejo.
16. Izjemne primere lahko odobri le vzrejna komisija.

6. člen

Vzrejni pregled

Vzrejna dovoljenja psom in psicam podeljuje na podlagi opravljenega vzrejnega pregleda in njihove ugotovljene vzrejne vrednosti. Vzrejne preglede organizira vzrejna komisija najmanj enkrat letno, termin pregleda pa mora biti planiran v določenem roku in pravočasno objavljen v glasilih Lovec, Kinolog in Ptičarji.

Na vzrejnih pregledih komisija treh sodnikov oceni zunanost in značaj psov ter morebitna odstopanja od standardov po posameznih pasmah; pri tem ni v ničemer vezana na predhodne telesne ocene psa. Komisija naj upošteva tudi kakovost potomcev v posameznih paritvenih kombinacijah.

Izredni vzrejni pregled se lahko opravi le izjemoma in sicer ob predhodni odobritvi vzrejne komisije ter v skladu z določili PSD KZS.

Na vzrejnem pregledu se lahko organizira tudi telesno ocenjevanje.

7. člen

Pogoji za pristop k vzrejnemu pregledu

1. Pes/psica naj izpolnjuje vse pogoje iz 5. člena tega pravilnika od 1. do 5. točke.
2. Lastnik mora vzrejni komisiji predložiti vse zahtevane dokumente (fotokopijo rodovnika z obeh strani, izvid ustrezne državne institucije z rezultatom slikanja kolkov, pri nemškem žimavcu in nemškem kratkodlakem ptičarju tudi slikanja ramenskega sklepa, ocenjevalnih listov iz preizkušenj, itd.) Pisno prijavo z vso priloženo dokumentacijo mora lastnik psa/psice predložiti vzrejni komisiji najmanj 14 dni pred pregledom. Originalno dokumentacijo pa mora lastnik psa/psice obvezno prinesiti s seboj na vzrejni pregled. Lastnik, ki ne bo predhodno prijavljen, oziroma ne bo predložil omenjene dokumentacije, s psom/psico ne more pristopiti k vzrejnemu pregledu.

8. člen

Vzrejna dovoljenja

Po preučitvi dokumentacije in opravljenem vzrejnem pregledu strokovni organ izda v roku 30 dni vzrejna dovoljenja psom in psicam, ki se bodo lahko uporabljali za vzrejo.

Pse se razvrsti v naslednje kategorije:

- primeren za vzrejo,

- pogojno primeren za vzrejo, - vzrejna prepoved.

Izdano vzrejno dovoljenje je praviloma trajno, psom velja, dokler so v dobri paritveni kondiciji, psicam pa do dopolnjenega osmega (8) leta starosti, razen, če vzrejna komisija ne ugotovi vzrok za njegov odvzem. Pes, ki ni dobil vzrejnega dovoljenja, ker ne izpolnjuje predpisanih pogojev, se lahko udeleži naslednjega vzrejnega pregleda oziroma, ko izpolnjuje predpisane pogoje.

Psom/psicam se lahko izda tudi pogojno vzrejno dovoljenje. Le-to velja praviloma za eno leglo pri plemenkah, oz. dva uspešna skoka (z dvema različnima psicama) pri plemenjakih in se lahko podaljša izključno na osnovi prikaza vsaj 80% kvalitetnih potomcev na vzrejni razstavi. Odstotek se izračuna glede na število mladičev, ki so bili vpisani v SLR ter na osnovi podatkov KZS o izvoženih in poginjenih mladičih.

Vzrejna komisija lahko zavrne izdajo vzrejnega dovoljenja psom/psicam, ki izvirajo iz legla, v katerem so se pojavili dedni degenerativni pojavi.

Iz vzreje so izločeni psi s sledečimi hibami:

1. netipičen značaj glede na zahteve standarda;
2. strelolahost, pretirana občutljivost na strel, bojzljivost, nervoza, rokoplachost, plachost pred živo divjadjo in bojzljivo obnašanje do tujcev;
3. diskvalifikacijske hibe glede na standard posamezne pasme;
4. monorhizem, kriptorhizem, atrofija mod;
5. entropium, ektropium, distihiaza;
6. zajčja ustnica, presekanost nebo;
7. ugotovljena obolelost za kakršnimkoli dednimi boleznimi (epilepsija, PRA («carrier»), CLAD pri irskih setrih, ipd), oziroma, če je ugotovljeno, da je pes/psica prenašalec dednih bolezni na potomstvo;
8. pse/psice, ki so dokazani nosilci dednih hib, vzrejna komisija naknadno izloči iz vzreje;
9. prav tako lahko vzrejna komisija izloči iz vzreje plemenjake/plemenke, za katere se ugotovi, da so v zelo slabem zdravstvenem in kondicijskem stanju in nimajo ustreznih nastanitvenih pogojev, ali za katere se ugotovi, da so lastniki/vzreditelji s samovoljnimi paritvami (neocenjeni psi/psice, oziroma brez vzrejnega dovoljenja; legla nerodovniških mladičev s plemenkami, ki sicer imajo vzrejno dovoljenje) kršili določila vzrejnega pravilnika.
10. psi/ psice z ugotovljeno stopnjo motnje v razvoju sklepnih hrustancev ramenskega sklepa- OCD, ali ugotovljeno displazijo komolčnega sklepa – ED.

Prepoved vzreje vzreditelju/lastniku plemenjaka

Prepoved vzreje se kot varnostni ukrep lahko izreče vzreditelju, oziroma lastniku plemenjaka, če gre za samovoljno paritev - paritev psov/psic brez veljavnega vrejnega dovoljenja oziroma zaradi drugih kršitev tega pravilnika, PSD ali državne zakonodaje.

Prepoved vzreje vzreditelju/lastniku plemenjaka predlaga vzrejna komisija za ptičarje Komisiji za strokovna vprašanja pri KZS za dobo 1 do 5 let, glede na stopnjo kršitve; v izjemnih primerih pa je lahko prepoved vzreje tudi trajna, če jo na predlog vzrejne komisije izreče KSV KZS in potrdi UO KZS.

Vsi izrečeni ukrepi se objavijo v glasilih Kinolog in Ptičarji.

10. člen

Formalnosti

- a. Po vzrejnem pregledu in predložitvi vseh zahtevanih dokumentov v originalu in kopiji, vzrejna komisija zadrži kopije dokumentov, originale po pregledu vrne vzreditelju/lastniku ter v primeru, da so izpolnjeni vsi za vzrejo zahtevani pogoji, v 30 dneh izda vzrejno dovoljenje. Originalni dokument je izročen lastniku, zaznamek je v arhivu (vzrejni dokumenti). Na željo lastnika plemenjaka se lahko za potrebe paritve v tujini izda vzrejno dovoljenje tudi v tujem jeziku (angleški ali nemški). Stroške izdaje nosi lastnik plemenjaka.
- b. Vzrejna komisija po opravljenem vzrejnem pregledu izdela poročilo, ki vsebuje seznam plemenjakov in plemenk z vsemi vpisanimi evidenčnimi podatki, kot jih zahteva PSD in katalog vzrejno pregledanih psov (obrazec KZS), ki vsebuje seznam plemenjakov po pasmah, ločeno za pse z izdanim vzrejnim dovoljenjem in pse z vzrejno prepovedjo; enako tudi za psice. Oboje vzrejna komisija posreduje KZS. Podatke o vzrejno pregledanih plemenjakih/plemenkah sme vzrejna komisija dati na vpogled tudi drugim zainteresiranim.
- c. Vse izjeme (ki so še vedno v skladu s PSD KZS, Statutom KZS in veljavnimi državnimi zakoni) mora strokovni organ obravnavati na svoji seji v najkrajšem možnem času.
- d. Lastnik plemenke, ki ima trajno vzrejno dovoljenje, ima pravico sam izbrati plemenjaka, zaželeno pa je, da se o izbiri posvetuje s članom vzrejne komisije, odgovornim za to pasmo. Za plemenke, ki imajo pogojno vzrejno dovoljenje plemenjaka, predlaga, oz. odobri vzrejne komisija.
- e. Lastniki plemenjakov/plemenk morajo vzrejni komisiji sporočiti vsako spremembo lastništva živali. Če tega ne storijo, vzrejno dovoljenje ni veljavno. Lastniki so dolžni sporočiti tudi pogin živali.
- f. Pritožbe v zvezi z izdanim ali neizdanim vzrejnim dovoljenjem so možne v roku 30 dni od prejema dokumentacije s strani vzrejne komisije izključno v pisni obliki s

priloženo popolno dokumentacijo. Vzrejna komisija bo na pritožbo odgovorila v roku 30 dni od prejema.

11. člen

Psarna in ime psarne

Lastniki psic, ki želijo vzrejati, morajo imeti zaščiteno ime psarne. Vzreditelj lahko na svoje ime zaščiti in registrira le eno ime psarne, ne glede na število pasem, ki jih vzreja. Oseba, ki želi psarno registrirati pri FCI preko KZS, mora biti lastnik psice in imeti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Priporoča se, da je ime psarne dolgo največ 20 črk in znakov vključno s presledki. Zaščita in delo psarne sta veljavni, dokler psarna ne preneha z delom, praviloma pa do smrti lastnika. Ime psarne se ne sme dodati tistim mladičem, ki so bili poleženi pred priznanjem psarne s strani FCI. Imena mladičev v istem leglu morajo imeti isto začetnico. Vzreditelj lahko izključno uporablja le naziv svoje psarne. Psarno se lahko odstopi ali prenese na drugo osebo le z odstopno izjavo in ponovno registracijo pri FCI. Po smrti lastnika psarne je ime psarne zaščiteno še 10 let. Lastnik psarne je lahko tudi pravna oseba.

12. člen

Uporaba plemenjakov iz tujine Za plemenjake iz tujine veljajo določila za vzrejo po PSD KZS in določila matične države. V vsakem primeru pa mora lastnik plemenke strokovnemu organu vsaj 30 dni pred nameravano paritvijo predložiti vlogo skupaj s fotokopijo rodovnika plemenjaka/ov, rezultatov slikanja kolkov, ki ne sme biti slabši od stopnje B in kopijo vzrejnega dovoljenja matične države (oz. ustreznega potrdila, da pes izpolnjuje pogoje za vzrejo v matični državi).

13. člen

Oplemenitev/skočnina

Oba lastnika psa in psice se morata pred nameravano paritvijo prepričati, da imata oba partnerja veljavno vzrejno dovoljenje. Takoj po opravljeni paritvi morata lastnika psa in psice izpolniti obrazec » Prijava paritve«. Vzreditelj mora prijaviti paritev psice najkasneje v 20 dneh po opravljeni paritvi, obrazec pa poslati vzrejni komisiji in na KZS.

Umetna oploditev:

Umetne oploditve naj se ne uporabljajo pri živalih, ki pred tem še niso bile reproducirane po naravni poti. Izjeme (kadar pes ali psica pred umetno oploditvijo še nista bila uspešno parjena po naravni poti) lahko v posebnih primerih odobri strokovni organ.

Pri umetni oploditvi plemenke mora veterinar, ki je plemenjaku odvzel spermo, z atestom potrditi, da je seme od dogovorjenega plemenjaka. Atest se priloži prijavi paritve in pošlje vodji rodovne knjige, v katero bodo vpisani mladiči.

Vse stroške za odvzem semena in osemenitev poravnata lastnik plemenke.

Veterinar, ki je opravil postopek oploditve plemenke, mora v njeni vzrejni knjižici potrditi, da je bila oplojena s semenom predvidenega plemenjaka. Vpisati mora kraj in čas oploditve, ime in številko rodovnika psa, kakor tudi ime in priimek lastnika plemenjaka in njegov naslov.

Lastnik psa, ki je dal seme, mora lastniku plemenke razen veterinarskega pregleda izdati še potrdilo o opravljenem skoku.

Vse zgornje določbe veljajo tudi za paritve s plemenjaki iz tujine.

14. člen

Dolžnosti vzreditelja Le-te

so:

- da skrbi za zdravstveno in kondicijsko stanje psice, vitalnost mladičev ter njihove nastanitvene in zoohigienske razmere;
- da vzreja kakovostne pse, skrbno hrani in neguje mladiče, jih pred oddajo novim lastnikom socializira, očisti črevesnih in drugih zajedalcev in opravi prva zaščitna cepljenja;
- da upošteva vse predpise s področja vzreje, ki jih določata vzrejna komisija ter KSV in UO KZS;
- da sodeluje s tetovirnim referentom in vzrejno komisijo;
- da v predpisanem roku in v celoti poravnata vse svoje finančne in strokovne obveznosti;
- da vzreja samo pse s priznanim in veljavnim rodovnikom, ne sme pa vzrejati psov brez rodovnika.

Vzreditelj je dolžan prijaviti leglo tetovirnemu referentu KZS najkasneje v roku 3 (treh) dni. Vzreditelj je dolžan izpolniti obrazec »Prijava legla« skupaj s tetovirnim referentom najkasneje v roku 30 (trideset) dni po leglu.

15. člen

Vzrejna knjiga

Vzrejna komisija za ptičarje vodi vzrejno knjigo plemenjakov in plemenk, ki vsebuje vse kataloge vzrejno pregledanih psov ločeno po pasmah in spolu, ki so izpolnili vse pogoje za vzrejo in jim je bilo izdano veljavno vzrejno dovoljenje.

Priloženi morajo biti vsi dokumenti, ki so bili pogoj za izdajo vzrejnega dovoljenja.

16. člen

Evidenca vseh psov in psic z vzrejno prepovedjo

Vzrejna komisija za ptičarje vodi evidenco vseh psov in psic z vzrejno prepovedjo, ki vsebuje vse kataloge vzrejno pregledanih psov ločeno po pasmah in spolu, ki so na vzrejnih

pregledih prejeli negativno vzrejno oceno – vzrejno prepoved. Evidenci morajo biti priloženi vsi dokumenti, ki so bili pogoj za udeležbo na vzrejnem pregledu.

17.člen

Knjiga šolanih psov VII. FCI skupine

Vzrejna komisija za ptičarje vodi tudi knjigo šolanih psov VII. FCI skupine. V to knjigo se vpišejo vsi psi VII. FCI skupine, ki so uspešno opravili Vsestransko uporabnostno preizkušnjo ptičarjev, z navedbo podatkov o psu, lastniku in datumu preizkušnje ter uspehu na uporabnostnih preizkušnjah in doseženih delovnih prvaštvih.

III. Končne določbe 18. člen

Pri vseh s tem pravilnikom neopredeljenih vprašanjih je vzrejna komisija dolžna smiselno uporabljati PSD KZS, pravilnike FCI in veljavno državno zakonodajo, oziroma se je dolžna odločati v skladu z vzrejnimi smernicami in v korist pasme.

Ta Pravilnik je bil potrjen na LKSV KZS s sklepom 2/1-2025 in je potrjen s sklepom UO KZS št. 4.1-81/2025 in sprejet na Delnem zboru sodnikov za ptičarje s sklepom št. 4/25 dne 23.02.2025 ter prične veljati naslednji dan po objavi na spletni strani KZS.

Vzrejna komisija za ptičarje
Predsednica
Andreja Strajnar, l.r.

Komisija za strokovna vprašanja KZS
Predsednica
Špela Briški Cirman

Predsednik lovskega dela KSV
Andrej Emih